

NOTAT

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Appendiks 6.b: Rammer i EU-programmerne 2021-2027

Programmerne for EU's Regionalfond og Socialfonden Plus i 2021-2027 sætter nogle grundlæggende rammer for erhvervsfremmebestyrelsens investeringer, som de årlige investeringsplaner udarbejdes inden for, og som gennemgås her.

Baggrund

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har ansvaret for at investere i alt 2,2 mia. kr. fra EU's Socialfond Plus (0,7 mia. kr.) og EU's Regionalfond (1,5 mia. kr.) i 2021-27¹. Forud herfor har regeringen ansvaret for at udarbejde programmer, der fastlægger de overordnede indsatsområder, som midlerne kan anvendes til i Danmark inden for de relevante EU-forordninger. Programmerne har således målsætninger og indsatstyper, der ligger fast og er godkendt af Europa-Kommissionen for hele programperioden frem til 2027.

Programmerne følger en forordningsbestemt skabelon og er bygget op omkring overordnede tematiske indsatsområder, der kaldes prioriteter. Der er i Danmarks programmer fem² erhvervsfaglige prioriteter i programmerne for både Socialfonden Plus og Regionalfonden. Midlerne i programmerne fordeles på programmernes prioriteter og evt. underliggende indsatsområder, og det er som udgangspunkt ikke muligt at flytte midler mellem prioriteter og indsatsområder.

Prioriteterne i 2021-27 bygger i vid udstrækning videre på indsatsområderne for 2014-2020-perioden, men er udvidet med indsatser, der har et mere strukturelt fokus, fx turismeudvikling. Derudover er der indbygget større fleksibilitet i indsatsområdernes mulige virkemidler for bedre at kunne møde virksomhedernes behov, som de kan ændres løbende over den syvårige programperiode.

¹ Dette er under forudsætning af, at Danmark får tildelt den såkaldte fleksibilitetsramme på i alt 0,3 mia. kr. som led i midtvejs gennemgangen fra EU af implementeringen af EU-programmerne.

² Der er også en sjette prioritet i både Regionalfonden og Socialfondens Plus, som alene vedrører administration og derfor ikke beskrives i dette notat.

Derudover er der på tværs af prioriteterne i EU-programmerne afsat mindst 400 mio. kr. af EU-midlerne til lokale erhvervsfyrtårne, heraf 300 mio. kr. fra Regionalfondene og 100 mio. kr. fra Socialfonden Plus.

Det bemærkes, at det gælder generelt for begge EU-programmer, at det ikke er muligt at støtte drift eller tilbyde lån, ligesom statsstøttere reglerne sætter rammer for hvilke aktiviteter, der kan støttes, og hvor meget hver modtager kan få i støtte.

Socialfonden Plus 2021-27

Der er fem prioriteter i Socialfonden Plus, hvor bestyrelsen investerer inden for prioriteterne *1. Kvalificeret arbejdskraft (i alt 486 mio. kr.)*, *4. Iværksætteri (i alt 168 mio. kr.)* og *5. Social Innovation (i alt 3 mio. kr.)*, mens regionerne investerer midler inden for prioritet *2. Ungdomsuddannelser (171 mio. kr.)*, og Socialstyrelsen investerer midler inden for prioritet *3. Indsats mod hjemløshed (25 mio. kr.)*.

Ad 1. Kvalificeret arbejdskraft

Kvalificeret arbejdskraft er opdelt i tre underliggende indsatsområder, hvor der er afsat 110 mio. kr. til *1.1. Formel kompetenceudvikling*, 145 mio. kr. til *1.2. Uformel kompetenceudvikling* og 211 mio. kr. til *1.3. Social Inklusion*, hvor sidstnævnte svarer til EU's minimumskrav.

Ift. kompetenceudvikling kan bestyrelsen igangsætte indsatser med fokus på formelt at løfte uflaglærte til faglært niveau samt opkvalificering af faglærte til videregående niveau inden for fx STEM-uddannelser. Desuden kan der igangsættes uformelle kortere målrettede læringsforløb skræddersyet til den enkelte virksomhed mhp. kompetenceløft og opkvalificering af medarbejdere. Endeligt er der mulighed for at tilføre kompetencer via tilknytning og tiltrækning af velkvalificerede medarbejdere fra ind- og udland.

Ift. social inklusion kan erhvervsfremmebestyrelsen igangsætte indsatser vedrørende social inklusion, som målrettes borgere, som står uden for arbejdsmarkedet eller er på kanten af arbejdsmarkedet.

Derudover er der inden for prioriteten afsat 20 mio. kr. til velfærdsteknologi, der sammen med den tilsvarende prioritet i Regionalfondene udgør i alt 60 mio. kr. i 2021-27 til udvikling af en velfærdsteknologisk styrkeposition.

Indsatsområdet finansierer indsatsen for kvalificeret arbejdskraft, der er igangsat i 2022 og dele af erhvervsfyrtårnene samt dele af indsatsen for velfærdsteknologi.

Ad 4. Iværksætteri

Inden for iværksætteri kan igangsættes indsatser, der hjælper flere med at lykkes som iværksættere, fx ved at styrke iværksætttermiljøer på uddannelsesinstitutioner eller gennem kompetenceløft. Der er forholdsvis brede rammer til at støtte forskellige former for iværksætteri. Indsatsområdet finansierer de foreslåede indsatser for iværksætteri og dele af erhvervsfyrtårnene.

Ad. 5. Social innovation

Social innovation er en del af arbejdet med social inklusion og socialøkonomiske virksomheder og skal således ses i sammenhæng hermed. Social innovation vedrører udviklingen og gennemførelsen af nye ideer, der på én og samme tid opfylder sociale behov og skaber nye sociale sammenhænge og samarbejdsforbindelser mellem forskellige aktører og kulturer.

Regionalfonden 2021-27

Der er fem prioriteter i Regionalfonden, hvor bestyrelsen samlet i programperioden investerer indenfor prioriteterne *1. Innovation, konkurrenceevne og digitalisering (930 mio. kr.)*, *2. Grøn omstilling i SMV'er (530 mio. kr.)*, *3. Udvikling af turismeinfrastruktur (124 mio. kr.)* og *5. Velfærdsteknologi (40 mio. kr.)*, mens prioritet *4. Bæredygtig Byudvikling (141 mio. kr.)* investeres af et selvstændigt indstillingsudvalg.

Ad 1. Innovation, konkurrenceevne og digitalisering (930 mio. kr.)

Inden for innovation, konkurrenceevne og digitalisering er der en underliggende opdeling i tre indsatsområder, hvor der i alt over den syvårige programperiode er afsat 540 mio. kr. til *1.1. Innovation og klynger*, 125 mio. kr. til *1.2. SMV-rettede digitaliseringsløsninger* samt 265 mio. kr. til *1.3. Forretningsudvikling*.

Ift. *1.1. Innovation og klynger* kan erhvervsfremmebestyrelsen igangsætte indsatser og projekter, der styrker SMV'ers innovationskapacitet og understøtter mere forskning og udvikling i de danske SMV'er. Det er desuden muligt at støtte grøn produktudvikling og spredning af avanceret teknologi til SMV'er, fx kan der bl.a. investeres i etablering eller udvidelse af test- og demonstrationsanlæg. Dette punkt finansierer bl.a. klyngeindsatsen, som er igangsat i 2022 og dele af erhvervsfyrårene.

Ift. *1.2. SMV-rettede digitaliseringsløsninger* udmøntes 90 mio. kr. direkte af erhvervsministeren, mens erhvervsfremmebestyrelsen skal investere i alt 35 mio. kr. til digitale løsninger, som kan gøres tilgængelige for alle virksomheder som tilbud via Virksomhedsguiden. Investeringer til digitale værktøjer – både i 2022 og det foreslåede i 2023 – finansieres herfra.

Ift. 1.3. Forretningsudvikling kan erhvervsfremmebestyrelsen medfinansiere indsatser rettet mod at understøtte forskellige typer af forretningsudvikling i SMV'erne. Det gælder bl.a. den digitale omstilling i SMV'er, internationalisering og forbedringer af SMV'ers konkurrenceevne. Det er overvejende dette indsatsområde, der finansierer Virksomhedsprogrammet 2023-26 samt forretningsudvikling i den nye fyrårsindsats. Yderligere er det i vid udstrækning dette indsatsområde, hvor evt. særskilte investeringer målrettet fx et Sjællandsprogram ville skulle finansieres fra, hvis dette ønske skal imødekommes.

Ad. 2. Grøn omstilling i SMV'er (cirkulær økonomi) (530 mio. kr.)

Erhvervsfremmebestyrelsen kan igangsætte indsatser med fokus på cirkulær økonomi, der bl.a. understøtter 1) SMV'ers miljø- og ressourceeffektivitet, 2) SMV'ers omstilling til cirkulær økonomi gennem partnerskaber og samarbejder, herunder forebyggelse og genanvendelse af affald, 3) SMV'ers indkøb af

maskiner og udstyr, der fremmer reduktion af affald og ressourceforbrug (inkl. vand), herunder fx bioøkonomi, deleøkonomi og andre cirkulære forretningsmodeller samt 4) offentligt-privat samarbejde om cirkulær omstilling. Der kan bl.a. investeres i etablering eller udvidelse af test- og demonstrationsanlæg. Indsatsområdet finansierer indsatser til grøn omstilling, herunder SMV:Grøn. Den samlede ramme på 530 mio. kr. svarer til EU's minimumskrav målrettet grøn omstilling.

Ad. 3. Udvikling af turismeinfrastruktur (124 mio. kr.)

Erhvervsfremmebestyrelsen kan igangsætte indsatser, der indebærer investeringer i forudsætningsskabende turismeinfrastruktur, som skal skabe udvikling i dele af landet, der i høj grad er afhængig af natur- og kystturismen. Målet er, at den offentlige investering i infrastruktur skal skabe bedre forudsætninger for private investeringer i overnatnings- og oplevelseskapacitet.

Ad. 5. Udvikling af velfærdsteknologisk styrkeposition (40 mio. kr.)

Erhvervsfremmebestyrelsen kan finansiere indsatser og projekter, som adresserer implementeringsudfordringerne i kommuner og regioner (herunder kompetenceudvikling), og virksomhedernes udfordringer med at skabe forudsætningerne for succesfuld eksport. Et væsentligt element heri er at styrke hjemmemarkedet for velfærdsteknologi ved at forbedre SMV'ers adgang til test og demonstration, enten i form af etablering eller udvidelse af eksisterende faciliteter, eller ved at understøtte tilpasningen af velfærdstilbud som plejehjem mv. Indsatser kan også understøtte udviklingen af nye velfærdsteknologiske produkter og løsninger. Der er afsat i alt 60 mio. kr. hertil på tværs af begge programmer.